

Wchodzi rolnik po drabinie i...?

Drabina jaka jest, każdy widzi, ale nie każdy potrafi z niej korzystać. Wydaje się urządzeniem prostym w obsłudze, nieskomplikowanym, znanym każdemu, ale okazuje się, że korzystanie z niej jest wyjątkową umiejętnością i nawet rolnicy mają z tym kłopot.

Statystyki są nieubłagane: drabina to jeden z najbardziej niebezpiecznych sprzętów, powodujących wysoką urazowość, łącznie z wypadkami śmiertelnymi.

Najczęstszą **przyczyną wypadków z udziałem drabin jest czynnik ludzki**, czyli błędne zachowanie wynikające z braku doświadczenia i wiedzy, jak również z **brawury czy lekceważenia** zasad bezpieczeństwa. Do wypadków dochodzi głównie w wyniku przewrócenia się lub poślizgu drabiny, a także z powodu **niewłaściwego jej doboru**.

Poniżej wykaz zagrożeń będących najczęstszą przyczyną wypadków podczas użytkowania drabin:

1. **Utrata stabilności.**
2. **Przemieszczanie się po drabinie z zajętymi obiema dłońmi.**
3. **Poślizgnięcie się, potknięcie i upadek użytkownika:** niewłaściwe obuwie, zabrudzone szczeble lub stopnie, niebezpieczne zachowania
4. **Stan drabiny**(np. uszkodzone podłużnice, zużyte szczeble, przeciążenie).

Drabina powinna być używana do pracy na wysokości wyłącznie **w przypadkach**, gdy niemożliwe jest zastosowanie innego sprzętu, takiego jak rusztowanie czy podest.

Bezpieczeństwo pracy z użyciem drabiny można zapewnić poprzez:

- ustalenie, czy użycie drabiny jest możliwe - nie należy używać drabiny na zewnątrz w trudnych warunkach atmosferycznych, np. przy silnym wietrze,
- właściwy dobór drabiny do wykonywanej pracy - wybierając drabinę, należy wziąć pod uwagę rodzaj wykonywanej pracy i lokalne warunki. Na rynku są dostępne różne modele lekkich i wytrzymałych drabin aluminiowych wyposażonych w elementy zabezpieczające. Należy także zwrócić uwagę na nośność i wymiary.
- przegląd stanu technicznego drabiny przed każdym jej użyciem - stan techniczny drabiny powinien być **sprawdzany systematycznie**. Szczególną uwagę trzeba zwrócić na elementy konstrukcyjne, połączenia, elementy podporowe oraz dolne zakończenia drabiny;
- prawidłowe użytkowanie sprzętu;
- zachowanie ostrożności.

Aby użytkowanie drabin nie zagrażało zdrowiu i życiu należy:

- zlikwidować uszkodzone, wadliwe i mało wytrzymałe drabiny wykonane we własnym zakresie z rozciętych na pół żerdzi;

- nie malować drabin drewnianych farbą kryjącą, która maskuje ewentualne uszkodzenia;
- usuwać z drabiny każde zabrudzenie, takie jak świeża farba, błoto, olej czy śnieg oraz przechowywać ją tak, by nie narażać na działanie czynników atmosferycznych;
- ustawiać zawsze drabinę na równym, stabilnym, twardym i nieśliskim podłożu, nigdy na podestach, paletach czy ceglach;
- nie stawiać drabiny naprzeciwko wrót i drzwi, które ktoś nieoczekiwanie może otworzyć;
- sprawdzić, czy miejsce, o które będzie oparta drabina, jest solidne
- wchodzić i schodzić przodem do drabiny w taki sposób, by znajdować się między podłużnicami, **trzymając się obiema rękami szczebli** (a nie podłużnic). Podczas wchodzenia szczeble należy trzymać nachwytem;
- drabina powinna wystawać ponad 0,75 m ponad miejsce, na które się wspinamy, a także posiadać u góry haki zaczepowe;
- nie przenosić po drabinie ciężarów i niewygodnych do uchwycenia przedmiotów.

Obowiązkiem użytkownika jest dostosowanie się do oznaczeń i informacji o bezpiecznych sposobach użytkowania, znajdujących się na drabinie.

Bezpieczne korzystanie z drabiny to także:

- zapewnienie asekuracji drugiej osoby,
- oznakowanie strefy niebezpiecznej w przypadku zagrożenia upadkiem przedmiotów z wysokości;
- zabezpieczenie przedmiotów wykorzystywanych podczas pracy przed ich przypadkowym upadkiem z wysokości;
- zadbanie, aby w pobliżu drabiny nie znajdowały się pozostawione maszyny, urządzenia, narzędzia czy przedmioty codziennego użytku;
- zachowanie szczególnej ostrożności przy posługiwaniu się drabiną w pobliżu napowietrznych przewodów elektrycznych;
- robienie przerw na odpoczynek przy długotrwałej pracy na drabinie;
- unikanie zeskakiwania z drabiny;
- **zabezpieczanie drabiny przed dziećmi;**

Ponadto do pracy na drabinie należy zakładać robocze **obuwie z antypoślizgową podeszwą**. Bluza robocza i mankiety **powinny być zapięte**. Do niektórych czynności trzeba używać **rękawic roboczych i kasku ochronnego**.

Opracowanie: Roksana Bernaś - Specjalista w Samodzielnym Referacie Prewencji, Rehabilitacji i Orzecznictwa Lekarskiego OR KRUS w Opolu